

ZS virsseržants: Zemessardzes instruktoru sagatavošanā jāstiprina spēja komandēt kaujā

Avots: Sargs.lv

Zemessardzes instruktoru sagatavošanā būtiska nozīme ir spējai vadīt apakšvienību kaujas uzdevumos. Līdztekus prasmei organizēt nodarbības un mācīt karavīrus instruktoram jāattīsta taktiskā izpratne un komandēšanas iemaņas. To “Sargs.lv” podkāstā “Droši ir zināt” uzsver Zemessardzes virsseržants, augstākais virsseržants Aigars Kūms, skaidrojot jaunākā komandējošā sastāva lomu vienību sagatavotībā.

Runājot par personāla nodrošinājumu, Kūms sarunā min aptuveni 1500 instruktoru, no kuriem ap 800 ir profesionālā dienesta karavīri, bet ap 700 - zemessargi. Viņš atzīst, ka ar šo skaitu nepietiek un personāla nodrošinājums dažādās vienībās atšķiras. Ņemot vērā vēsturisko pieredzi un karu Ukrainā, viņaprāt, miera laikā jāsagatavo pēc iespējas vairāk cilvēku, kuri spēj uzņemties komandiera pienākumus.

Kūms sarunā pievērš uzmanību diviem instruktora darba uzdevumiem - karavīru apmācīšanai un mazu apakšvienību komandēšanai. Tie prasa atšķirīgas, savstarpēji papildinošas prasmes. Nodarbības sagatavošana un vadīšana dod iespēju

nodot zināšanas, savukārt kaujas uzdevumā jāspēj izmantot taktiskās zināšanas un vadīt apakšvienības darbību.

Runājot par militārās izglītības attīstību, virsseržants norāda, ka instruktoru apmācībā iepriekš liela uzmanība veltīta nodarbību vadīšanai un augstākajos līmeņos arī to analīzei. Savukārt daļa ar kaujas darbību un komandēšanu saistītās sagatavošanas palikusi kvalifikācijasursos. Kūma ieskatā komandēšanas prasmes ir būtiska instruktora izglītības sastāvdaļa, kas jāattīsta līdztekus spējai mācīt citus.

Viņš atgādina, ka jau Nacionālo bruņoto spēku Instruktoru skolas sākotnējā konceptā bijusi paredzēta nepieciešamība pārzināt taktikas pamatus un prast komandēt. Sarunā Kūms savu nostāju formulē kā nepieciešamību "ne tikai apmācīt, bet arī komandēt".

Šīs spējas, viņaprāt, jātrenē uzdevumos, kas atbilst kaujas situācijām. Kūms kritiski vērtē iepriekš izmantotus komandas veidošanas vingrinājumus ar virvēm un priekšmetu pārvietošanu. Viņa vērtējumā šādi uzdevumi paši par sevi nav nodrošinājuši vajadzīgo sagatavotību kaujas komandēšanai. Mācību dalībniekiem jāapgūst tieši tādi vadības uzdevumi, kādi viņiem būs jāpilda kaujā.

Kūms stāsta par komandēšanas sagatavošanas stiprināšanu instruktora izglītībā, savukārt kvalifikācijas kursu saturu saista ar konkrētām militārajām specialitātēm. To vidū viņš min mīnmetējus, artilēriju, prettanku ieročus un dronus. Šāda pieeja ļauj komandēšanas iemaņas attīstīt instruktora sagatavošanā, bet specializētās zināšanas apgūt atbilstošajosursos.

Zemessardzes apmācībā būtisku darbu veic gan profesionālā dienesta karavīri, gan zemessargi. Kūms uzsver, ka nodarbību vadīšanā izšķiroša ir cilvēka kompetence konkrētajā jomā. Ja instruktors pārzina attiecīgo specialitāti, viņu var iesaistīt gan pamatapmācībā, gan konkrētu ieroču vai citu prasmju mācīšanā. Dalījums pēc dienesta veida pats par sevi nenosaka, kurš spēj kvalitatīvi vadīt nodarbību.

Virsseržants atgādina, ka Zemessardze pielāgojusies vairākiem straujiem cilvēku pieplūduma periodiem, tostarp pēc 2014. gada notikumiem un Krievijas pilna mēroga iebrukuma Ukrainā 2022. gadā. Lai jaunpienācēji varētu apgūt nepieciešamās prasmes,

svarīgs ir gan instruktoru nodrošinājums, gan apmācības organizēšana vienībās.

Kūms norāda, ka brigādēs notiek apmācību nometnes un pamatapmācība, taču apmācības organizēšanā vienību pieredze var atšķirties. Tādēļ personāla trūkuma risināšana jāsaista arī ar pieejamo speciālistu izmantošanu un darba organizēšanu. Vienībām vienlaikus jāatpazīst zemessargi, kuri spēj uzņemties vadību, un jāpalīdz viņiem attīstīt komandiera iemaņas.